

4. Мелих О. Фіскальна та економічна ефективність оподаткування прибутку підприємств: вітчизняні реалії та шляхи подолання проблем. *Ефективна економіка*. 2018. №12.

Федір Ткачик

Тернопільський національний економічний університет

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ

Роль і місце сучасних засобів інформаційного забезпечення в управлінській діяльності державних органів – важливе питання сьогодення, зважаючи на стрімку глобалізацію суспільства та розвиток інноваційних технологій. Саме від застосування останніх під час прийняття рішень у ході інформаційно-аналітичного супроводу адміністрування податків, а також від рівня розвитку інформатизації податкових органів залежить ефективність діяльності Державної податкової служби України.

В умовах розвитку інформаційного суспільства та формування цифрової економіки гостро постає питання ефективного інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Незважаючи на те, що впровадження новітніх інформаційних і комп'ютерних технологій у діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування визначається одним із пріоритетних напрямів державної політики, загальна система управління не відповідає вимогам часу. Зокрема, не відбувається належного обміну оперативною та аналітичною інформацією між державними органами. Звичним явищем нині є дублювання інформації на всіх рівнях органів виконавчої влади (і не лише в різних відомствах, але й у межах одного відомства у різних базах даних). Також органи державної влади України мають досить слабку спроможність аналізувати інформацію та моделювати економічні й законодавчі сценарії [1, с. 44]. Постає необхідність у формуванні та ефективному функціонуванні електронних сервісів органів ДПС України в контексті адміністрування податків і зборів, зокрема податку на додану вартість (ПДВ).

Система електронного адміністрування ПДВ застосовується з 2015 р. з низкою змін впродовж цього часу щодо режиму застосування і фактично виконуваних функцій. І хоча система електронного адміністрування визначена п. 200-1.1. Податкового кодексу України [2] просто як система, яка забезпечує автоматичний облік в розрізі платників податків за переліченими параметрами, насправді її значення виходить далеко за функції власне обліку.

Система електронного адміністрування ПДВ забезпечує автоматичний облік в розрізі платників податку: суми податку, що містяться у виданих та отриманих податкових накладних та розрахунках коригування, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних; суми податку, сплачені платниками при ввезенні товару на митну територію України; суми поповнення та залишку коштів на рахунках в системі електронного адміністрування податку на додану вартість; суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні та розрахунки коригування до податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних; інші показники.

Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість встановлюється Кабінетом Міністрів України. Платникам податку автоматично відкриваються рахунки в системі електронного адміністрування податку на додану вартість.

З рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника перераховуються кошти до державного бюджету в сумі податкових зобов'язань з податку на додану вартість, що підлягає сплаті за наслідками звітного податкового періоду, та на поточний рахунок платника податку за його заявою, яка подається до контролюючого органу у складі податкової звітності з податку на додану вартість, у розмірі суми коштів, що перевищує суму задекларованих до сплати до бюджету податкових зобов'язань та суми податкового боргу з ПДВ.

У бухгалтерському обліку перерахування коштів на рахунок СЕА ПДВ відображається: Дт315 - Кт311. Реєстрація податкових накладних (зобов'язань) за рахунок цих коштів: Дт6412-Кт315 [3].

Відкриття електронних рахунків платникам ПДВ в системі електронного адміністрування ПДВ здійснюється органами Державної казначейської служби України, які передають інформацію щодо реквізитів рахунка органам Державної податкової служби України, які в свою чергу зобов'язані повідомити платника ПДВ про реквізити його електронного рахунку. Інформацію щодо реквізитів електронного рахунку платник ПДВ можна дізнатись й у Центрі обслуговування платників податків за місцем реєстрації особисто або ж за допомогою письмового Запиту про отримання реквізитів електронного рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ. Тобто від платників податків не вимагається спеціальних дій для відкриття електронного рахунку, адже такий рахунок безоплатно відкривається органами Державної казначейської служби.

Важливо наголосити на актуалізації в сучасних умовах формування чітко налагодженої, технічно вдосконаленої системи електронного адміністрування ПДВ, яка забезпечить безперервну обробку інформації. У зв'язку з існуванням суттєвих вад технічного та регуляторного характеру система не була спроможна забезпечити продуктивність, необхідну для

одночасного створення і коректної обробки електронних податкових документів у масштабах всієї держави [4, с. 168]. Ці фактори блокують як процес відправки та реєстрації податкових накладних, так і процес подачі податкової звітності, тому потребують доопрацювання у найближчій перспективі.

Література

1. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. К., 2017. Ч. 14. 60 с.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Платежі в системі електронного адміністрування СЕА ПДВ. OLZA: consulting & audit. URL: <https://www.olza.com.ua/news/226>
4. Дутова Н.В., Євсюкова В.В. Адміністрування ПДВ: проблеми впровадження нововведень до податкового кодексу України. Економіка і організація управління. 2016. №4 (24). С. 163-170.